

včela medonosná
(Apis mellifera)

Pro další zajímavosti, stačí prostřednictvím QR kódu na této tabuli, nebo navštívit stránky www.hezkystezy.cz.
Také zde naleznete množství herních nápadů pro les, tématických šablon pro pedagogy, zvuky z ptačí i zvířecí říše a podobně.

QR

- 1 včela medonosná - dělnice
- 2 včelí roj
- 3 včelojed lesní
- 4 úly nástavkové
- 5 čistec velkokvětý
- 6 květ bezu černého
- 7 květ hrušně

- 8 rozrazil rezekvítek
- 9 levandule lékařská
- 10 zlatobýl obecný
- 11 máta rolní
- 12 sadec nachový
- 13 jetel luční
- 14 podběl lékařský

Včely a včelařství

Včela medonosná (Apis mellifera) patří do rodu blanokřídlého hmyzu a je blízkým příbuzným vosy, čmeláka nebo mravence. Včela medonosná vznikla pravděpodobně mutací včely východní asi před 10 000 lety.

Význam včel nespočívá jen v tom, že produkuje prospěšné látky - med, pyl, propolis, mateří kašičku, včelí jed a vosk, ale hlavně v tom, že monitorují kvalitu životního prostředí a zabezpečují až 97 % opylení kulturních plodin a volně rostoucí vegetace. Bez včel by převládaly tzv. větrosnubné rostliny, které by následně vytlačily většinu ostatních druhů rostlin. To by mělo za následek vymizení živočišných druhů, které jsou na tyto rostliny navázány. Včely jsou tedy důležité pro zachování potravního řetězce lidí a zvířat a pro udržení biodiverzity v přírodě.

Výskyt včel

Přírozeným příbytkem včel byly po tisíce let nejrůznější dutiny a vykotlané stromy. Pradávní včelaři, zvaní brtníci, pečlivě střežili tato místa a med včelám vybírali přímo z nich. Dnes o včely pečují převážně včelaři a včely žijí v úlech v jasně dané hierarchii.

Včelí matka - je samička včely, která jako jediná nemá zakrnělé pohlavní orgány jako dělnice. Včelí matky jsou také o poznání větší než dělnice, nepodílí se na pracích v úlu a její žihadlo nemá háček, a proto jej může použít opakovaně.

Dělnice - představují nejpočetnější část obyvatelů v úlu, dorůstají do velikosti 12 -14 mm. Zastávají zásadní roli pro přežití včelstva. Jejich úkolem je vyhledávání a donášení potravy, konzervování pylu, výstavba plástů, krmení matky, trubců a plodů, hlídají vchod atd.

Trubec - je včelí sameček, nemají žihadlo a líhnou se z neoplozených vajíček. Jejich hlavním úkolem je oplození matky a udržování stále teploty uvnitř úlu. Trubci žijí převážně v letním období, na zimu jsou z úlu vyhnáni.

Zajímavosti

Včela uletí za potravou v jarním období 100 m až 1 km. Později se délka letu prodlužuje na 2 až 4 km. Včely se dorozumívají pomocí feromonů a pomocí tanečků, kterým včela dokáže informovat ostatní včely o novém zdroji potravy. Včela se dožívá 5 - 6 týdnů, dlouhověké včely 4 - 9 měsíců..

